

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

→ Protokol

suradnje i postupanja mjerodavnih
tijela državne uprave, državnih
ustanova i organizacija civilnog
društva u provedbi Projekta
resocijalizacije

dr.sc. Jadranka Ivandić Zimić, Savjetnica u
Uredu za suzbijanje zlouporabe droga

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Projekt resocijalizacije može postići uspjeh jedino ako:

- **uključi** sve mjerodavne institucije na nacionalnoj i lokalnoj razini
- **definira** ovlasti i odgovornosti u vezi s njegovom provedbom
- **uspostavi** što žurniju suradnju nadležnih državnih tijela i drugih nositelja koji sudjeluju u provedbi projekta

Protokol je usvojila Vlada RH na sjednici održanoj 27. rujna 2007. godine

Aktivnosti definirane Protokolom

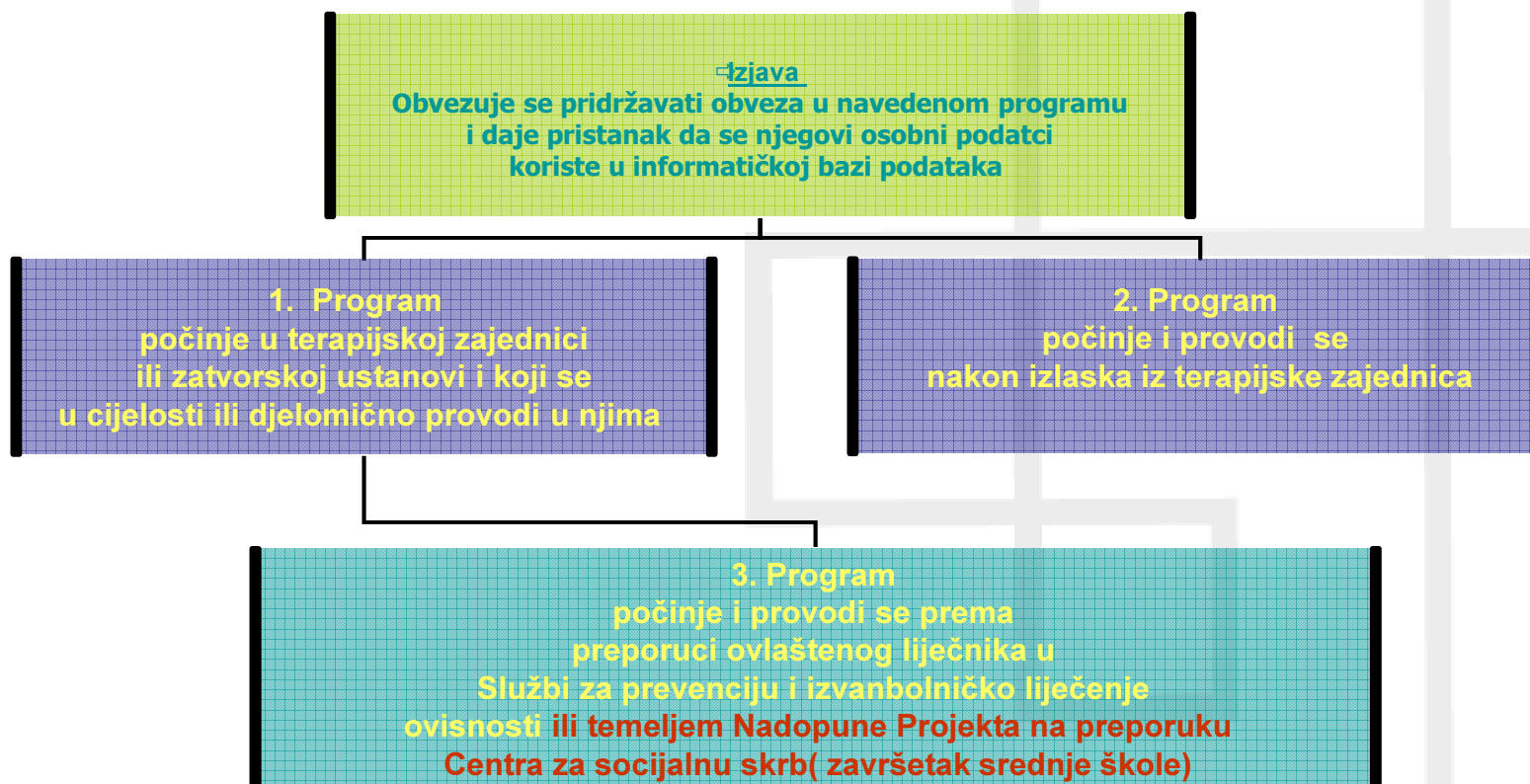
URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

PROTOKOL

- Izrada i usklađivanje popisa zanimanja sukladno potrebama tržišta rada i izrada liste odgojno-obrazovnih ustanova koje provode školovanje
- Izrada popisa službenih osoba zaduženih za koordinaciju i provedbu Projekta
- Profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti
- Doškovanje i prekvalifikacija te načini uključivanja i provođenje programa
- Mogućnosti zapošljavanja i postupak posredovanja pri zapošljavanju

Načini uključivanja u program prekvalifikacije i doškolovanja i projekt

Program počinje u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi i koji se u cijelosti ili djelomično provodi u njima

PROTOKOL

Terapeuti u TZ i službenici tretmana u zatvorskim Ustanovama izrađuju popis osoba koje su zainteresirane za školovanje

Odgojno-obrazovna ustanova u suradnji s terapijskim zajednicama i zatvorskim ustanovama

- ⇒ Izrađuje individualni program doškovanja ili prekvalifikacije te plan provedbe individualnih programa
- ⇒ Dostavlja Plan provedbe individualnih programa na odobrenje Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

- ⇒ Izdaje pismeno odobrenje odgojno-obrazovnoj ustanovi za provedbu tog programa i osigurava i potrebna financijska sredstva
- ⇒ Dostavlja ga i odgojno-obrazovnoj ustanovi i terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi gdje se provodi program

Terapeuti u terapijskim zajednicama i službenici tretmana u zatvorskim ustanovama

- ⇒ Prate i evaluiraju provođenje programa i svaka 3 mjeseca dostavljaju Uredu popunjeni obrazac za individualno praćenje programa
- ⇒ Ako je ovisnik samo dio programa završio u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi najmanje mjesec dana prije izlaska popunjeni evaluacijski obrazac dostavlja se Centru za socijalnu skrb

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Program počinje nakon izlaska iz terapijske zajednice ili zatvorske ustanove

PROTOKOL

Terapijska zajednica, ustanova socijalne skrbi ili zatvorska ustanova

- ⇒ **Najmanje mjesec dana prije izlaska ovisnika iz ustanove** pismeno izvještava mjerodavni Centar za socijalnu skrb i područnu službu Zavoda za zapošljavanje o njegovu izlasku i
- ⇒ prilaže procjenu i mišljenje tima o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti ovisnika

Centar za socijalnu skrb

- ⇒ Obavještava o izlasku ovisnika iz terapijske zajednice ili zatvorske ustanove

Službu za prevenciju ovisnosti koja

- ⇒ Uključuje rehabilitirane ovisnike u osmišljeni program tretmana

Područna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

- ⇒ Uključuje ovisnika u program doškoloavanja, prekvalifikacije i osposobljavanja za zanimanja koja su dostupna temeljem Nacionalnog plana
- ⇒ Pismeno izvješćuje Centar za socijalnu skrb o ovisniku koji je uključen u program, vrsti zanimanja za koji je započeta prekvalifikacije ili doškoloavanje te o odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj će se program provoditi

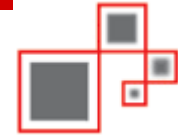
Stručna osoba u Centru za socijalnu skrb

- ⇒ Prati i evaluira provođenje programa doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika te svaka 3 mjeseca a prema potrebi i ranije popunjeni evaluacijski obrazac dostavlja Uredu

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Program počinje i provodi se prema preporuci ovlaštenog liječnika u Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

PROTOKOL

Ovlašteni liječnik u Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

- izdaje pismenu potvrdu za ovisnika koji se nalazi u izvanbolničkom liječenju kojom ga preporučuje uključiti u program resocijalizacije,
- Dostavlja je područnoj službi Zavoda za zapošljavanje i Centru za socijalnu skrb

Centar za socijalnu skrb

- Informira ovisnika o svim mjerama i aktivnostima koje sadrži Projekt i upućuje ga odgovornoj osobi u Područnoj službi Zavoda za zapošljavanje

Područne službe Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

- Uključuje ovisnika u program doškoloavanja, prekvalifikacije i osposobljavanja i u druge mjere sukladno mjerama aktivne politike zapošljavanja i Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja i o tome pismeno obavještava Službu

Služba za prevenciju ovisnosti

- **Prati tijek doškoloavanja ili prekvalifikacije i ostvarivanje drugih mjera za ovisnika kojeg je uputila u program resocijalizacije**
- Prati i evaluira provođenje programa te svaka 3 mjeseca a prema potrebi i ranije popunjeni evaluacijski obrazac dostavlja Uredu
- Suraduje s drugim ustanovama koje su uključene u provedbu projekta, kako tijekom prekvalifikacije i doškoloavanja, tako i tijekom zapošljavanja i praćenja kod poslodavaca

Zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju

PROTOKOL

- Ovisnik se nakon završenog školovanja ili prekvalifikacije ili ako ima odgovarajuću stručnu spremu treba javiti ovlaštenoj osobi u područnoj službi Zavoda za zapošljavanje
- Ovlaštena osoba u Područnoj službi Zavoda informira ovisnika o svim mogućnostima zapošljavanja temeljem Nacionalnog plana i povezuje ovisnika s potencijalnim poslodavcem
- Dostavlja poslodavcu ime i prezime stručne osobe Centra za socijalnu skrb kojoj se može javiti u slučaju da ovisnik ne obavlja na zadovoljavajući način posao ili ako je ponovno uočen problem s ovisnošću i drugi problemi u ponašanju

Prema posebnom evaluacijskom obrascu vode evidenciju o ovisnicima:

- za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti
- koji su upućeni na prekvalifikaciju i zapošljavanje putem područne službe Zavoda
- koji su posredovanjem područne službe dobili zaposlenje

Popunjene obrasce izravno dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe dro

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Ovisnik koji želi završiti započeto srednjoškolsko obrazovanje nakon završenog programa odvikavanja u terapijskoj zajednici, zdravstvenoj ili zatvorskoj ustanovi javlja se

**PROTOKOL
Nadopuna**

- Koordinator u Centru za socijalnu skrb prema mjestu svog prebivališta
- Centar za socijalnu skrb će ispitati obiteljske, socijalne i druge prilike ovisnika, te dati preporuku za uključivanje ovisnika u školovanje i dostaviti je nadležnoj odgojno-obrazovnoj ustanovi i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa će u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva dati suglasnost i osigurati financijska sredstva za provedbu školovanja, te obavijest o istom dostaviti Centru za socijalnu skrb i odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj će se program provoditi.
- Centar za socijalnu skrb će s ovisnikom koji se uključi u školovanje sklopiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama kojim će ga se zadužiti da do završetka srednjoškolskog obrazovanja se redovito javlja u Centar za socijalnu skrb i nadležnu Službu za prevenciju ovisnosti
- Koordinator u CZSR -prati i evaluira provođenje programa doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika te svaka 3 mjeseca a prema potrebi i ranije popunjeni evaluacijski obrazac dostavlja Uredu

Zbirka osobnih podataka o korisnicima projekta pri Uredu

- Zbirka osobnih podataka o korisnicima Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama ustrojena je pri Uredu u lipnju 2007. godine u sklopu Informatičke baze podataka o projektu
- Zbirka ima za cilj učinkovito vrednovanje i mjerenje rezultata provedbe projekta, te praćenje i evaluaciju individualnog programa resocijalizacije
- 14. travnja 2008. godine Zbirka je uvrštena u središnji registar Agencije za zaštitu osobnih podataka

Prikupljanje podataka za Zbirku osobnih podataka o korisnicima Projekta

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

Podaci za Zbirku osobnih podataka prikupljaju se na obrascima za individualno praćenje programa resocijalizacije i to:

- ⇒ **Obrazac 1.** - za terapijske zajednice/ zatvorske ustanove
- ⇒ **Obrazac 2.** - za centre za socijalnu skrb
- ⇒ **Obrazac 3.** - za službe za prevenciju ovisnosti
- ⇒ **Obrazac 4.** - za područne službe zavoda za zapošljavanje
- ⇒ **Obrazac 5.** - za udruge koje pružaju pomoć u resocijalizaciji

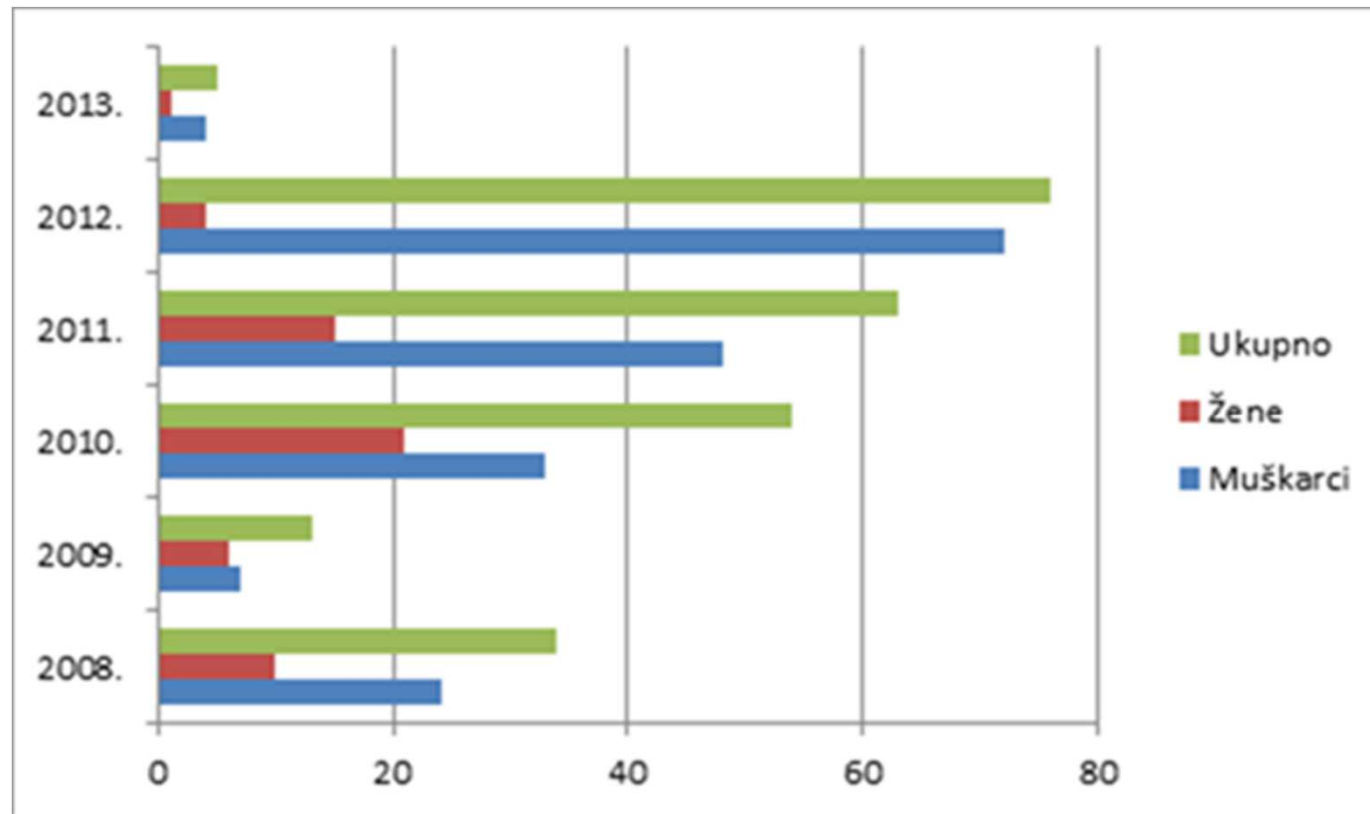
Važne napomene!!!

- ⇒ Prije upućivanja u program prekvalifikacije ili doškoloavanja svaki ovisnik treba potpisati **izjavu** kojom se obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu, te dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka pri Uredu
- ⇒ Oni korisnici koji se u Područnu službu zavoda za zapošljavanje javne **samoinicijativno** moraju imati **pismenu potvrdu ovlaštenog liječnika** u Službi za prevenciju ovisnosti kojom ga se preporučuje uključiti u program resocijalizacije.
- ⇒ Temeljem Nadopune Projekta (**od 17. ožujka 2009**) Centar za socijalnu skrb će s ovisnikom koji se uključi u školovanje sklopiti **ugovor o međusobnim pravima i obvezama** kojim će ga se zadužiti da do završetka srednjoškolskog obrazovanja se redovito javlja u Centar za socijalnu skrb i nadležnu Službu za prevenciju ovisnosti.

Sve navedene obrasce kao i sve relevantne informacije o projektu možete pronaći na Internet stranici Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga www.uredzadroge.hr pod rubrikom **Projekt resocijalizacije**, podrubrike **doškoloavanje** i **prekvalifikacija te ustanove i udruge koje sudjeluju u Provedbi Projekta**

Izvešće iz Zbirke osobnih podataka o korisnicima Projekta za 2007.-2012.godin

Prema podacima iz Zbirke ukupno se u Projekt resocijalizacije od 2007. do 31. prosinca 2013. uključilo 2 osoba od toga 206 muškaraca i 59 žena, premda se prema Izvešćima nadležnih tijela u Projekt uključilo značajno veći broj osoba.

Problemi vezani za dostavljanje obrazaca u Zbirku osobnih podataka i praćenje individualnog programa resocijalizacije

- Neredovito dostavljanje ili uopće ne dostavljanje obrazaca za individualno praćenje programa resocijalizacije Uredu
- Naročito je taj problem uočen u 2013. godini kada je prema Izvješćima nadležnih ustanova u Projekt bilo uključeno **1804** ovisnika od kojih **1514** muškaraca i **290** žena, (**HZZ =368**, **Terapijske zajednice/zatvori 249**, **CZSS =23**, **udruge=1163**) a **stiglo je samo 34 obrasca i to:**područne službe zavoda za zapošljavanje (7), centri za socijalnu skrb (8), terapijske zajednice/ ustanove socijalne skrbi i zatvorske ustanove (12) službe za prevenciju ovisnosti (5)
- **Slaba međusobna suradnja nositelja na lokalnoj razini** tj terapijskih zajednica/zatvorskih ustanova/ nevladinih organizacija, područnih službi zavoda za zapošljavanje, centara za socijalnu skrb i službi za prevenciju ovisnosti te ne dostavljanje obrazaca sukladno protokolu (**primjerice terapijske zajednice/zatvori ne dostavljaju centrima za socijalnu skrb, Centri ne obavještavaju službe i Zavod i obrnuto**)

Problemi u suradnji i smjernice sukladno Protokolu

Područne službe Zavoda za zapošljavanje bi trebale:

- Za sve osobe koje im se jave samoinicijativno tražiti potvrdu ovlaštenog liječnika iz službe za prevenciju ovisnosti kojim ih se preporučuje uključiti u Projekt.
- Dostavljati Centru za socijalnu skrb pismenu obavijest o osobama koje su uključene u program školovanja i/ili su ostvarili zapošljavanje
- Dostavljati poslodavcu ime i prezime stručne osobe Centra za socijalnu skrb kojoj se može javiti u slučaju da ovisnik ne obavlja na zadovoljavajući način posao ili ako je ponovno uočen problem s ovisnošću i drugi problemi u ponašanju
- *Udruge koje pružaju usluge školovanja i zapošljavanja ovisnicima također mogu popunjavati evaluacijski obrazac i dostavljati ga Uredu, (obrazac 5) ali ne mogu davati preporuku Zavodu za zapošljavanje za uključivanje ovisnika u Projekt*

Problemi u suradnji i smjernice sukladno Protokolu

Centri za socijalnu skrb bi trebali:

- **Obavještavati službe za prevenciju ovisnosti** o izlasku ovisnika iz terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi ili ustanove u zatvorskom sustavu
- **Obavještavati područne službe Zavoda za zapošljavanje** o ovisnicima koji su uključeni u doškoloavanje (završetak srednjoškolskog obrazovanja) temeljem Nadopune Projekta
- **Biti stalno u kontaktu sa službom za prevenciju** jer moraju imati dokaz da osoba koja je uključena u projekt stabilno održava apstinenciju i pridržava se propisanog načina liječenja
- **Biti u kontaktu s koordinatorom iz Područne službe Zavoda za zapošljavanje** kako bi bili informirani o mjerama iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja o kojima mogu informirati ovisnike koji im se jave i motivirati ih za uključivanje u Projekt.

OFFICE FOR
COMBATING
NARCOTIC
DRUG
ABUSE

Službe za prevenciju ovisnosti bi trebale:

- Dostaviti pismenu potvrdu za ovisnika koji se nalazi u izvanbolničkom liječenju, kojom ga se preporučuje uključiti u program resocijalizacije, područnoj službi Zavoda za zapošljavanje i Centru za socijalnu skrb
- Za sve osobe koje su po preporuci Službe uključene u Projekt pratiti i evaluirati provođenje programa te svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije popunjeni evaluacijski obrazac dostavljati Uredu
- Službe temeljem procjene stručnog tima trebaju izdati i pismenu potvrdu za ovisnika koji se želi samoinicijativno uključiti u Projekt, a nije u izvanbolničkom tretmanu Službe.
- U tom slučaju pismenu potvrdu dostavljaju ovlaštenoj osobi u Centru za socijalnu skrb koji nastavlja praćenje ovisnika i dostavlja evaluacijske obrasce Uredu.

Problemi na nacionalnoj razini sukladno Protokolu

- Česta promjena osoba koje su u pojedinim Ministarstvima i državnim tijelima zadužene za Projekt i ne određivanje njihovih zamjena rezultira time da se pojedine mjere iz Projekta ne mogu provoditi (npr. školovanje na teret Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa)
- Promjena uvjeta korištenja Mjera aktivne politike zapošljavanja za liječene ovisnike iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2014. kao što je sufinanciranje mjere javni radovi s 50% i nemogućnost korištenja mjera odmah po javljanju u evidenciju Zavoda za zapošljavanje **remeti uključivanje sukladno Protokolu i onemogućava mnogim korisnicima korištenje mjera**
- Ne dostavljanje obavijesti o svim promjenama i/ili natjecajima i novim mjerama vezanim za Projekt Uredu kao nacionalnom koordinatoru Projekta zaduženom za praćenje provedbe Projekta i informiranje o istom dovodi do problema u provedbi Projekta sukladno Protokolu.

Smjernice na Nacionalnoj razini sukladno Protokolu

- U svim ministarstvima i tijelima treba odrediti kontakt osobu zaduženu za Projekt resocijalizacije, kao i njezinu zamjenu, a o promjenama te osobe redovito izvješćivati Ured.
- O svim novim mjerama ili promjenama uvjeta korištenja mjera iz Projekta, natječajima koji se odnose na samozapošljavanje i drugim aktivnostima koje se provode u Projektu redovito obavijestiti Ured putem emaila ili službenim dopisom.
- Potrebno je poboljšati povezanost i osobne kontakte djelatnika koji su u državnim tijelima zaduženi za provedbu Projekta te ponovno organizirati periodične sastanke vezane za provedbu i praćenje provedbe Projekta (najmanje dva puta godišnje).
- Razmotriti da se uvjeti korištenja mjere javni rad koji se provodi u udrugama vrate na uvjete iz 2013. te da se ponovno vrati kriterij da ovisnik odmah po ulasku u evidenciju zavoda za zapošljavanje može koristiti mjere aktivne politike zapošljavanja.
- Organizirati redovite edukacije za koordinate i druge subjekte uključene u provedbu Projekta
- Redovito ažurirati listu koordinatora i o tome odmah obavijestiti Ured

Rezultati evaluacije u vezi protokola- Analiza Fokus grupa

Pozitivno:

- Protokol je dao strukturu i okvir za koordiniranu provedbu **čime se omogućuje i praćenje njegovog učinka na dugoročnoj razini.**
- Utjecao je na bolju informiranost određenih institucija o ovoj problematici, te omogućio bolje razumijevanje sustava, za što je koja služba nadležna, što je čija uloga.
- **Omogućio uspostavu neformalne komunikacije i suradnje među različitim dionicima te se određena vrsta suradnje i procedure postupanja i komunikacije razvija među institucijama i mimo procedura predviđenih Protokolom (Mini resocijalizacijski timovi)**
- Dao jasni okvir za postupanje svim nadležnim tijelima što su čija zaduženja u Projektu, kako se povezati i kako postupati.
- Potaknuo suradnju između udruga i državnih institucija te udruge imaju dobra iskustva suradnje sa centrima za socijalnu skrb i područnim službama zavoda za zapošljavanje, vide ih kao kvalitetnu podršku njihovim korisnicima uključenim u projekt
- Postojanje Protokola je olakšalo provedbu Projekta i nositeljima i korisnicima

Rezultati evaluacije u vezi protokola- Analiza Fokus grupa

Negativno:

- Spor protok informacija i preveliku birokratiziranost i administraciju za korisnika koji se želi uključiti u pojedine aktivnosti, što je povezano i sa održavanjem razine motivacije korisnika
- Pojedini Koordinatori u Centrima za socijalnu skrb i područnim službama Zavoda za zapošljavanje nisu dovoljno dobro informirani o Protokolu i Projektu te se za informacije mora zvati ili Ured ili Središnja služba Zavoda za zapošljavanje
- Raspršenost poslova unutar Zavoda za zapošljavanje , tako da koordinator ne može pratiti provedbu mjera za pojedinog korisnika.
- Zbog opterećenosti drugim poslovima, Centri za socijalnu skrb nisu u mogućnosti kvalitetno se posvetiti aktivnostima Projekta niti ga provoditi sukladno Protokolu.
- Ograničavajuća okolnost prema viđenju predstavnika udruga je ta što iste nisu u mogućnosti prema protokolu davati pismene preporuke za uključivanje njihovih korisnika

Rezultati evaluacije u vezi protokola- Analiza Fokus grupa

Prijedlozi za unapređenje Projekta:

- jačanje koordinacije i povezanosti u provedbi mjera,
- fleksibilnija provedba mjera školovanja i zapošljavanja - smanjenje administracije,
- radi poboljšanja međusobne komunikacije i suradnje između stručnjaka potrebno je osnovati lokalne timove stručnjake za resocijalizaciju iz različitih ustanova koji će imati redovite sastanke i komunikaciju vezano za resocijalizaciju pojedinih ovisnika ali i unapređenje provedbe Projekta na lokalnoj razini.
- imenovanje u zavodima za zapošljavanje jedne osobe koja bi se isključivo bavila ovisnicima (savjetnika za ovisnike) a kako korisnici ne bi bili raspršeni po više savjetnika
- Poboljšati informiranost o Projektu koordinatora u Centrima za socijalnu skrb i njihovu motiviranost za rad na istom
- za potrebe praćenja korisnika koristiti modernu tehnologiju putem elektronskog umrežavanja podataka (izrada baze)
- potreba za učinkovitijim rješavanjem pitanja procjene radne sposobnosti te pronalaženja modela koji bi bio odgovarajući za uključivanje u mjere Projekta onih korisnika koji se nalaze na supstitucijskoj terapiji.

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

ZAHVALJUJEM NA POZORNOSTI

ured@uredzadroge.hr

www.uredzadroge.hr